

ТЕМА РИНОК ІННОВАЦІЙ

- 1. Теоретичні основи формування та функціонування ринку інновацій*
- 2. Поняття інноваційної інфраструктури та її функції*



1. Теоретичні основи формування та функціонування ринку інновацій

Інноваційна продукція

- є результатом інтелектуальної (науково-дослідної, науково-технічної та інноваційної) діяльності. Вона може бути визнана товаром, якщо є засобом поглиблення, розширення і отримання нових знань, а її використання забезпечує економію витрат суспільної праці при збереженні споживчої вартості матеріального продукту, створеного на її основі.

Інноваційна продукція як товар на ринку інновацій

- полягає у складанні календарних планів-графіків виконання робіт і відрізняється від звичайних товарів тим, що в певний конкретний момент часу вона може мати споживчу вартість, тобто підлягати комерціалізації, а може й не мати (не бути товаром), але в майбутньому здатна проявити її.

Відповідаючи багатьом рисам товарного ринку, ринок інновацій водночас має свою специфіку), яка багато в чому визначається специфікою його товару (інновацій).

- **Попит на ринку інновацій**, може бути ініційованим, власне науковим співтовариством, промисловістю або суспільством у широкому його розумінні. У багатьох випадках створення нововведення автоматично не передбачає наявності попиту на нього, оскільки характерною особливістю інновацій є високий ступінь їх ринкової і технологічної невизначеності.



Ринкова невизначеність полягає у відсутності інформації щодо характеру і ступеня задоволення тієї або іншої потреби ринку за допомогою нової наукоємної продукції



Причини ринкової невизначеності:

споживач ще не знає, яким чином нова продукція може задовольнити його потреби або якою мірою нові продукти кращі за ті, що вже існують;

поведінка споживача залежить від впливу багатьох чинників і не може бути передбачена навіть у разі купівлі нової продукції;

у разі визнання споживачем переваг нової продукції виникає проблема її сумісності з іншою, що вже використовується споживачем;

важко передбачити швидкість, масштаби поширення нововведення і ступінь задоволення попиту.

Технологічна невизначеність полягає у відсутності у виробника впевненості в тому, чи зможе продукція задовольнити усвідомлені запити потенційних споживачів.

Основні причини пов'язані із

- ▶ нестабільністю і нерозвиненістю каналів реалізації продукції та загрозою недотримання встановлених і узгоджених термінів її постачання;
- ▶ відсутністю можливостей післяпродажного і гарантійного обслуговування;
- ▶ виявленням непередбачених побічних ефектів, що становлять в собі ризик конфліктів із законодавством і громадськістю вразі використання нової технології;
- ▶ складність визначення своєчасності виходу нової продукції на ринок, на якому ще достатньо.

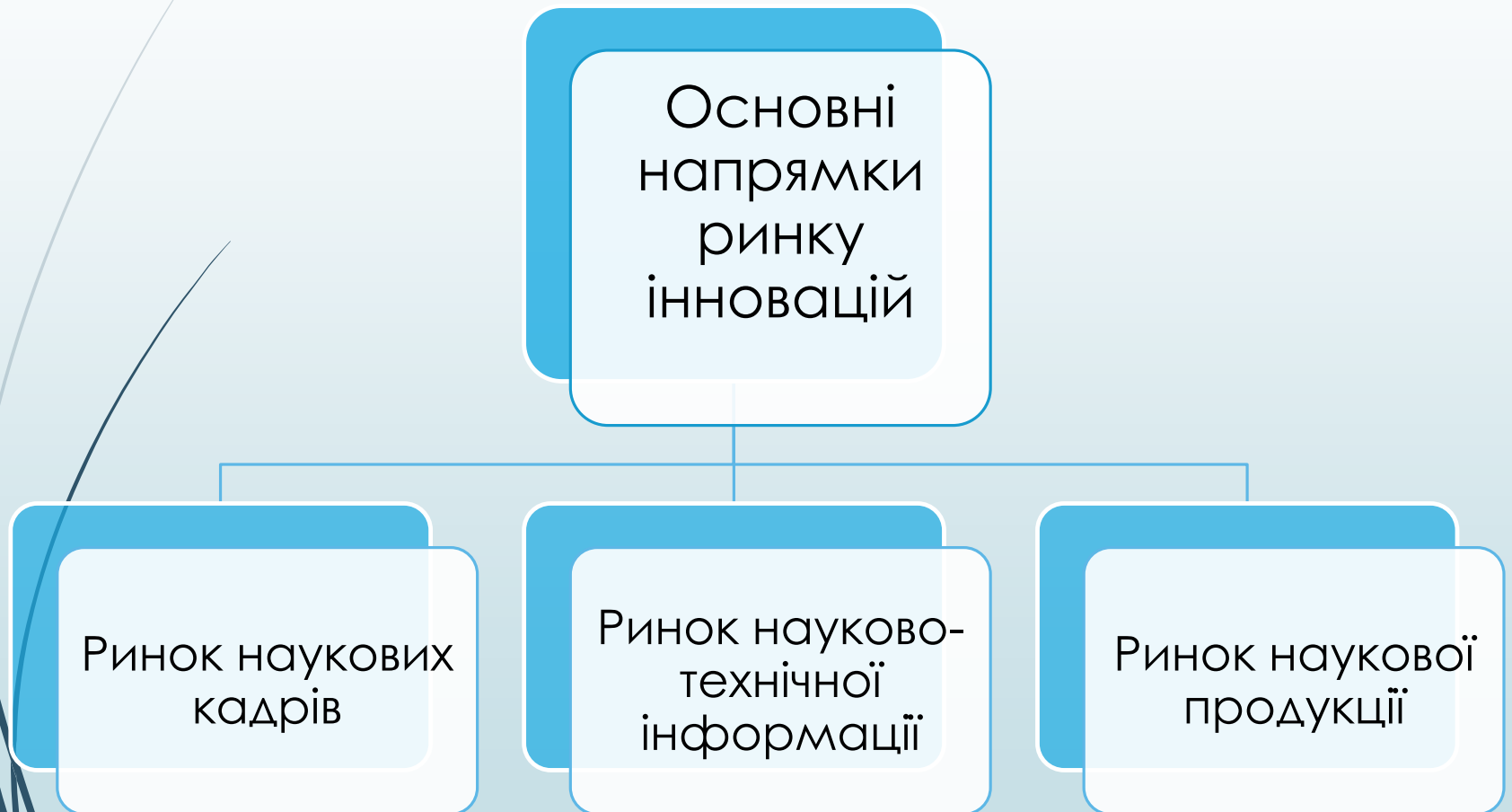
Система ринку інновацій та її КОМПОНЕНТІВ



Основні функції ринку інновацій



Організаційна структура ринку інновацій



Ринок наукових кадрів

- це система навчальних, економічних, соціальних, правових та інформаційних сфер, відносин і взаємозв'язків, направлена на підготовку, підбір та забезпечення кадрами наукових, науково-виробничих і впроваджувальних структур.



Ринок науково-технічної інформації

- це тип економічних взаємозв'язків і відносин між виробниками та споживачами з приводу виробництва, придбання і використання інформації. Науково-технічна інформація розповсюджується за допомогою телекомунікацій і звичайним шляхом через пошту, телефонний або факсимільний зв'язок, консультаційну, бібліотечну, освітню, видавничу, рекламну та іншу діяльність



Ринок наукової продукції

- це система відносин виробників та споживачів науково-технічної продукції. Будучи товаром, науково-технічна продукція стає стрижнем ринкових відносин при взаємодії науки й виробництва.



2. Поняття інноваційної інфраструктури та її функції

- У Законі України «Про інноваційну діяльність» під **інфраструктурою ринку інновацій** розуміють сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо).



Інноваційна інфраструктура об'єднує організації різних видів (державні та наукові установи, фірми, інвестори тощо), які своєю діяльністю охоплюють увесь інноваційний цикл — від генерації науково-технічної ідеї до реалізації нововведення.

Інноваційна інфраструктура включає такі складові:



виробничо-організаційну



інформаційно-консультаційну



кадрову

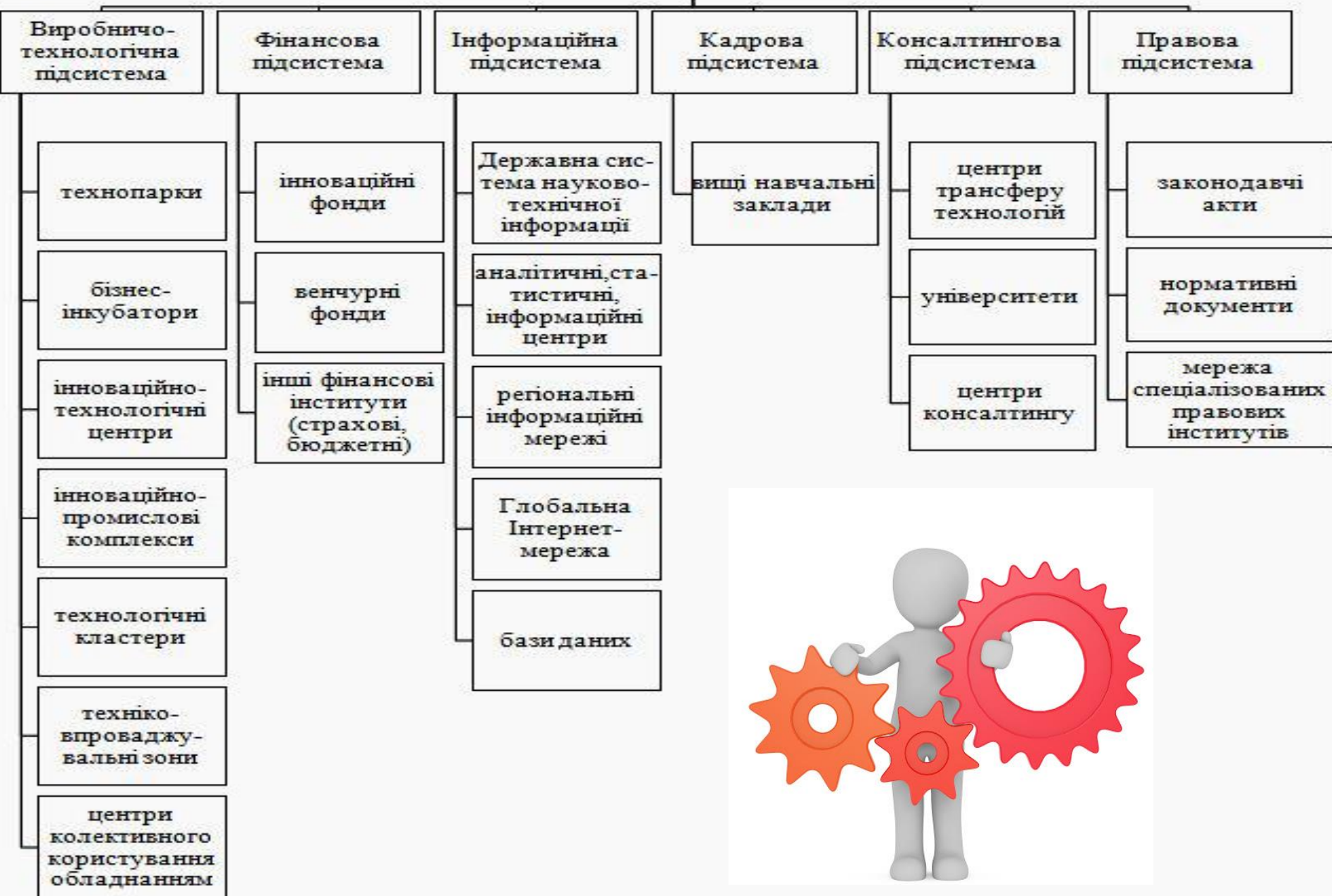


фінансову



правову

Інноваційна інфраструктура



Основною метою
**інформаційної
інфраструктури** є:

інформаційне,
аналітичне,
консультаційне та
організаційне
забезпечення
наукової,
виробничої,
економічної
діяльності та ведення
баз даних.



Інформаційне забезпечення здійснюють

Український
центр
інноватики та
патентно-
інформаційних
послуг
(Відділення
інновацій
Укрпатенту)

- комунікативне середовище для всіх учасників ринку інтелектуальної власності, що надає можливості впровадження розробок, комерціалізації проектів, купівлі-продажу торговельних марок та франшиз, а також отримання інформаційних, аналітичних, статистичних матеріалів, моніторингу ринку об'єктів інтелектуальної власності, послуг зі складання договорів про передачу прав власності та ліцензійних договорів,

Український
інститут
промислової
власності
(Укрпатент)

- веде бази даних та надає інформацію про зареєстровані в Україні промислові зразки, винаходи і корисні моделі, зареєстровані знаки для товарів і послуг.

Фонд патентної
документації
громадського
користування
(ФГК)

який призначений для забезпечення поточною і ретроспективною патентною інформацією всіх осіб, що зацікавлені в створенні, правовому захисті і використанні об'єктів промислової власності. Нині входить до філії Українського інституту промислової власності як Український центр інноватики і патентно-інформаційних послуг.

Фінансова інфраструктура ринку інновацій

це установи та організації, що забезпечують доступ інноваційних підприємств до фінансових ресурсів.

Вона включає:

- **державні фонди підтримки інноваційного бізнесу.** Їхні фінансові резерви є незначними, в основному вони обмежуються підтримкою провідних вітчизняних наукових шкіл, а також підтримкою окремих інноваційних проектів.

- **фінансово-кредитні установи** (страхові компанії, банківські установи, інвестори та інвестиційні фонди, трастові компанії венчурні фонди тощо)

Кадрова інфраструктура

Підготовка і перепідготовка кадрів для інноваційного бізнесу зосереджена, насамперед, у ВНЗ, мережа яких в Україні є досить розвиненою.

Правова інфраструктура ринку інновацій

включає інституції які проводять сертифікацію інноваційної продукції та захист прав інтелектуальної власності (здійснює Державна служба інтелектуальної власності) та нормативно-правову базу.

Відомо декілька основних чинників, що загрожують інноваційному процесу:

недостатній рівень
фінансування
науково-технічних
робіт

слабкий розвиток
інфраструктури
трансферу технологій

зниження рівня
“інтелектуалізації”
експорту і зростання
імпортозалежності
країни

недостатній рівень
інформаційного
забезпечення
інноваційної сфери

недосконалість
податкової системи і
повільний розвиток
ефективних форм
інноваційної діяльності